

— تاریخ عزیزیه —

اثر

{ ابراهیم کمالی }

معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه ایلاک دفعه اوله رق
بک اوغلنده حاجو پولو چارشوسنده ۱۳ نومرولی
شرق مطبعه سنده طبع اولندی

استانبول

۱۲۹۱

BAK. Y. F. A. KUTUPHANESI	
Kitap No.	20933
Tarih No.	91 (= 297) = 94.35

— تاریخ عزیزیہ —

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

﴿ مناجات جناب پروردگار جل جلاله ﴾

افرین ای صانع تن پرور جان افرین
خالق الاشیاء له الخلق رب العالمین
مبدع آثار قدرت عقد پیوند وجود
ضابط ارکان فطرت نقش بند ماء و طین
ای سموم سطوتك تأثیری نیران جحیم
وی سحاب رحمتك سیلابی فردوس برین
قدرتک کلارینه بر سبزه سدر منتهی
حکمتك شمعینه بر پروانه جبریل امین

پرینه خلیفه ایدوب آخرته تشریف بیوردقلربنک
 قرقچی کونی دیگر روایتده آلتی ماه صکره حواری
 عنهادخی جددده آخرته کیتدیکنندن محل مذکوربه
 دفن ایتدیلبونک تفصیلی آکلامق مراند ایدن ذوات
 کرام محمدیه وطبری وآلتی برحق وسائر کتابلرهر اجمعت
 بیورسون

❖ بیان شیت علیه السلام ❖

شیت علیه السلام پدرندن صکره خلیفه اولو اولادینی
 دعوت ایتک اوزره صحف اللی انزل اولدیغندن مکّه
 مکرمهده اقامت بیوردیلر بیت شریفی معمور ایدوب
 قرق ییل عدل وشرع شریف ابله عمل بیوردقلرنندن
 زمان سعادتلرنده عالم معمور اولدی وحساب سز
 اولادی دنیابه کلوب طقوز یوز اون ایکی سنه به عمر
 شریفلری واردیغنده مخدوملری انوش پرینه خلیفه
 ایدوب واصل رحمت اولدی انوش خلیفه دخی اولوب
 اوتوز سکز ییل خلافت ایتدکدن صکره عمرلری طقوز
 یوز اللی سنه اولدوقده آخرته کیتدی قینان پدرندن
 صکره طقسان بش سنه خلافت ایدوب سکر یوز قرق سنه

دخی عمر سوروب اخرته کیتدی مهلائیل پدرندن صکره
 خلیفه اولوب غایت کوزل اولدیغندن هر کس زیارتنه
 کبدرلر ایدی عمرلی طقوز بوز یکریمی الی اولدقدنه
 مخدوملرندن برویا خود باری بی برینه خلیفه ایدوب
 اخرته کیتدی بر پدرندن صکره خلیفه اولوب چوق
 اولادی دنیا به کلدیکندن عمرلی معلوم دکلدیر
 و آخر عمرنده ادریس علیه السلامی خلیفه ایدوب
 اخرته کیتدی

❖ بیان ادریس علیه السلام ❖

ادریس علیه السلام بر دک برینه خلیفه اولوب
 کندوستنه او توز صحف نازل اولدیغندن قایل و اولادینی
 دعوت ایتکه باشلدی قایل قبول ایتیموب قومنک
 دخی پک اذی قبول ایتدیکندن ادریس علیه السلام
 انلر ایله غزایدوب اسیر المق و یازی یازمق و ترز یلک
 ایتک و علم نجوم و علم رقم اندن قالدی عمر شریفلمری
 او چوز آلتش یله واردیغنده بر مرتبه عبادته مشغول
 اولدیکی عزرائیل علیه السلام بر روایتده کنشه مأمور
 اولان ملک زیارتنه کلدیکنده ادریس علیه السلام

عزرا بیل علیه السلامدن سمواتی کورمسنی رجا ایدوب
کلان ملائکه کرام دخی جناب حقک رخصتی اوزرینه
سمواتی سیرایتدیروب جسته کیردیکنده بردها چیتهمدی
والان جسته عبادت ایدر ادریس علیه السلامدن
صکره منوشلخ خلیفه اولوب مومی الیهک عمری اوچوز
اللی یاخود طقوز یوز آلتمش اولدقده اولادلندن
لامکی خلیفه ایدوب آخرته کیتدی لامک دخی غایت عابد
اولدیغندن زمان عالیرنده چوق کسه لر مسلم اولدی
عمر شریفلری یدی یوز ییله واردیغنده جوا رجه
واصل اولدی .

❖ بیان نوح علیه السلام ❖

نوح علیه السلام بیک ییل عمر سوروب روایت دیگر
ایله بیک درت یوز ییل یاخود بیک یدی یوز ییلدن زیاده
عمر سوردیله طقوز یوز اللی ییل قومنی دعوت ایتمش
ایسه ده سکسان کشی ایمانه کلدی ودرت اولادی
اولوب سام عربلرک پدری و حام سیاهلرک پدری
ویافت ترک و بیاضلرک پدری کنعان کافر اولدیغندن

طوفانده غرق اولدی وشول درجه عناد ایدرلر دیکه
اولادلی اولدقد، نوح علیه السلام ایمان کتورما لربنی
وصیت ایدوب اولورلر دی نوح علیه السلام قومنک
ایمانه کلرندن امیدینی قطع ایدوب هلاکری ایچ-ون
جناب رب عزته مناجات ایلدیکنده کئی یایمغه مأمور
اولدیغندن فرق ییلده کئی بی تکمیل ایدوب هر جنس
حیوانلردن پرر چیفت کئی یه الوب کنعاندن بشقه
اوچ نفر اولادیلر وایمانه کلان سکسان کشی بی کئی یه
الدیغندن رجب شریفک اونچی کونی طوفان ظهور
ایدوب دنیانک یوزینی صو قبلدیغندن آلتی آیدن
صکره صو چکلمکه باشلوب محرمک اونچی کونی
جودی طاغنده کئی فره یه اوطوردی او کونی آش
پیشوردیلر بعده نسل انسان اوچ اولادندن اولدی
نوح علیه السلام آدم ثانی درلر .

نوح اوغلی سام عرب وعجم واکثر پیغمبر عظامک
وکوزل چهره لور آنک نسلندن کلوب بش-بوز ییل
معمراولوب ارفخشدی یرینه بر اقوب آخرته کیندی
ارفعشد دخی هود علیه السلامی بر اقوب آخرته کیندی

بعض روایات تظراً ارفحشیدن شالحه اندن هود
 علیه السلامه نقل ایلدی .

هود علیه السلام عاد و ثمود قومی دعوتیه مأمور اولوب
 قوم مذکور ایکی بلوک و عم و زاده اولدق لرندن بادیه
 و حجازده ساکن و غایت قوتلی کافر لر ایدی هود
 علیه السلامه ایمان کنور مد کلری ایچون جناب حق
 باد صرصر ایله قوم مذکور ی هلاک ایتدی هود
 علیه السلام ایمانه کلنلری برابر الهرق یمن طرفنه کیدوب
 اوراده رحمت حقه و اصل اولدی اوغلی شالخ
 برینه خلیفه اولوب اوده قالعی برینه براقدی دیگر
 روایتده اشوعی و بعض روایتده سارعی براقدی سارع
 دخی آز غونه بی براقدیغسدن آز غونه دن از ره آندن
 ابراهیم علیه السلامه و سبحة الاخبار روایاتی اوزره
 ارفحشیدن صداده اندن شالحه اندن هود علیه
 السلامه اندن مرده اندن عامره اندن قالعه اندن
 ساروحه اندن یاروحه اندن از ره اندن ابراهیم علیه
 السلامه نور فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمن
 نقل ایلدی .

﴿ بیان ابراهیم علیہ السلام ﴾

ابراہیم علیہ السلام نمرودك زمانندہ دنیاہ تشریف
بیورد قلعہ ی دی یاشندہ ایکن کلیساده بولسان
پوتلری قیروب باطلہ ی بیوک پوتك بو یئذہ اصدی
جناب حق ابراهیم علیہ السلامہ اون صحف
انزال ایدوب نمرودی دعوت ایتکک ارسال ایلدی
نمرود علیہ لعنہ ابراهیم علیہ السلامہ ایمان کتور میوب
اورفہ شہری جوازندہ بیوک بر آتشک ایچنہ منجلیق
واسطہ سیلہ آتدی ایسہ دہ جناب حق خلیلی نمرودك
نارندن حفظ ایدوب آتش کستان اولدیغندن نمرود
عاجز قالدی غضب الہی ظہور ایدوب سورى سنك
عسکر یلہ نمرودی وقومنی ہلاک ایتدی .

ابراہیم علیہ السلام کندوسنہ ایمان کتورانلرایلہ
ہجرت بیورد قلعہ ی دی یولده حضرت سارہ رضی اللہ
تعالی عنہا ی نکاح ایلہ آلوب شامہ کلدکلرندہ لوط
علیہ السلامی اورادہ براغوب کندولری مصرہ کتدی
مصر ملکى غایت جبار اولدیغندن حضرت سارہ ی

میرانہ کنور تمس ایسہ دہ جناب واجب الوجود
 جہلہ پیغمبر ذیشانک حرم ہمایونلربنی حفظ ایتدیکی
 کی حضرت سارہ بی دخی حفظ ایدوب مومی الہک
 اللربنی قورودوب حضرت سارہک دعاسی برکا تہ
 ملک مومی الہ ابو اولدیغندن ایتدیکی ایشدن نکول
 ایدوب حضرت ہاجری ویردکن صکرہ حضرت
 سارہ بی تعظیم الہ ابراہیم علیہ السلامہ کوندردی
 ابراہیم علیہ السلام مصر دہ اقامت بیورمبوب قدس
 شریف ارضنہ کلدکدہ اورادہ اقامت ایتدیلر
 حضرت ہاجردن حضرت اسماعیل علیہ السلام
 دنیاہ تشریف ایدوب فخر عالم صل اللہ تعالیٰ علیہ
 وسلم افتدمنک نور شریفلری اسماعیل علیہ السلامک
 الشہدہ برق اورور ایدی حضرت سارہ حضرت
 ہاجری قسقاندیغی ایچون ابراہیم علیہ السلام اسماعیل
 علیہ السلامی ووالدہ سنی امر الہی الہ مکہ مکرمہ
 شرف اللہ تعالیٰ تک شمدیکی بولندیغی موقع مبارک خالی
 اولدیغندن اوراہ براقیدی واسماعیل علیہ السلامی
 قربان ایتک ایچون امر اولندیغندن ابراہیم علیہ السلام

مینده قربان اینک مراد یورمشلر ایسه ده یحاق
کسمدی جناب حق اسماعیل علیه السلام بدل بر قوچ
کوندروب قربان ایتدیردی

ابراهیم علیه السلام بیت شریفی یابوب هر سنه اسماعیل
علیه السلامی کوروب بیت شریفی زیارت ایدوب
کیویه کلور ابدی وحضرت ساره دن اسحاق
علیه السلام دنیابه تشریف ایدوب ابراهیم علیه السلام ایله
اسحاق علیه السلام زیاده سیله بر لرینه بکره دکلری
ایچون ابراهیم علیه السلام صقال شریفلری بیاض
اولوب ایکیوزیل عمر سوروب آخرته تشریف
بیوردقلنده اسحاق علیه السلام پدر لرینی خلیل الرحمن
اسمیه یاد اوانسان محل مبارکده بر مغاره یه دفن
بیوردیلر سنت اولق طرناق کسمک بیق قرعق عورت
محلی ایله قولتوق التنی یولق ده ایشقه سنترلر ابراهیم
علیه السلام دن قالدی .

﴿ بیان اسماعیل علیه السلام ﴾

ابراهیم علیه السلام مخدومی اسماعیل علیه السلام

ایله والده مکرمه لری حضرت هاجری حرم شریفده
 براغوب کتد کدنصکره حضرت هاجرک یاننده
 موجود اولان صوبتدیکی ایچون صوارامق اوزره
 اسماعیل علیه السلامی قوم اوزرینه براغوب کیتدی
 اسماعیل علیه السلام یاتدیغی یردن مبارک ایاقلریله
 قومه اوروب زمزم شربف چیتدی اطرافدن کلان
 کروانلر صوبی کورد کلرندن اسماعیل علیه السلامه
 محبت ایدوب اوراده قالدیلر اسماعیل علیه السلام نفسنی
 قربان یتمکه راضی اولوب غایت صادق و طوغری
 سوزلی ایدی جرهم قبیله سندن برخا تودن اون ایکی
 اوغلی دنیایه کلدی جناب حق اسماعیل واسحاق
 علیهم السلامه یتیم بربک و ربوب قوملرینی ابراهیم
 علیه السلامک دینینه دعوت یتیشلرایسه ده بعضیلری
 ایمانه کلوب و یوزاوتوز ییل معمر اولدقدن پدرینی
 زیارته کیدوب اوراده دار بقایه انتقال ایلدی
 اسحاق علیه السلام برادر اکرملرینی پدرینک یاننده
 دفن بیوردیلر .

﴿ علیه الصلوة والسلام افندمک جدعالیلری ﴾

ایکی جهان کونشی برج سعادتده ایکن
والدیننه نیجه ویرمیه مولا شرفی

چشم انصاف ایله برکس نظرایت غواصه
البحق درینی یابانه اترمی صدق
حضرت اسماعیلدن صکره قیدار خلیفه اولوب نور
رسول الله صل الله علیه وسلم قیدارک النده
برق اورور ایدی فیداردن اوغلی حل اندن همیسع
اندن ادد اندن عدنانه نقل ایلدی و بعض روایاته
کوره اسماعیل علیه السلامدن اوغلی ثابت اندن
فیدار اندن سلامان اندن عدنانه نقل ایلدی
وسبحة الاخباره کوره اسماعیل علیه السلامدن ثابت
اندن فیدار اندن سلامان اندن بسحب اندن جهل
اندن یغرب اندن همیسع اندن یسع اندن اذر اندن
عدنانه نقل ایلدی حضرت فخر کائنات صلی الله
تعالی علیه وسلم افسدمن عدناندن یوقارویه جد
عالیرینه تعداد بیورمدقلرندن هر تقدیر عبد عاجز
کوردیکیمی یازمش ایسه مده صحتنی جناب حق بیلور
عدناندن معد اندن نذار اندن مضر اندن الیاس

اندن مدرکه اندن خزیمه اندن کزنه اندن نضراندن
 مالک اندن فهراندن غالب اندن لوی اندن کعب
 اندن مره اندن کلاب اندن قصی اندن عید مثاف
 اندن هاشم اندن عبدالمطلب اندن حضرت عبدالله
 نقل ایلدی و عبدالمطلب بش نفر اولادی اولوب
 حضرت عباس حضرت هاشم حضرت عبدالله
 حضرت حمزه و ابوطالب رضی الله تعالی عنهم
 و عبدالمطاب هیسندن زیاده حضرت عبداللهی سور
 ایدی و نور فخر عالم صلی الله تعالی علیه و سلم حضرت
 عبدالله السنده برق اورور ایدی و ادم علیه السلامدن
 حضرت عبدالله کلنجیه قدر نور مبارک بعضیسنده
 ظاهر اولوب و بعضیسنده اولدی و الله اعلم بالصواب
 علیه الصلوة والسلام افندمرك موود شیر یغری
 حضرت عبدالله یکر می بش یاشنه کبردیکنده پدر لری
 حضرت امینه خاتونی الوب رجب شریفک ایلک
 جمعه کیچمسی ایکیسی برارایه جمع اولدقلندن نور
 رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم پدرندن والده سنه
 نقل ایدوب اراسندن الی ماه زمان مرورنده پدر

اگر ملری حضرت عبداللہ جوار حقہ واصل اولدی
 ور بیع الاولک اون ایکنجی بازار ایتسی کیجه سی
 حضرت فخر عالم و سبب احیای بنی آدم دنیا به تشریف
 بیوروب جناب حقہ سجده ایدوب امنه استدی
 الصلاة والسلام عليك يا رسول الله الصلاة والسلام عليك
 يا حبيب الله الصلاة والسلام عليك يا سيد الاولين
 والاخرين

سلطان سمرایر لامکان جا،

ارایش بزم لی مع الله
 معنای نهان لفظ امکان

ظرف دوجہانہ جوهر جان
 دردانہ کتہ لایزالی

نور احدی ذوالجلالی
 فیاض معانی بحر عرفان

دریای صفای سمرقرآن
 ای محرم قرب قاب قوسین

محبوب خدامطاع کونین
 دنیا سکا تحفہ کرامی

باشانکه لایق ارمغانمی

مخلوق ارا سنده ذات مولا

لولاك ايله ايتدی قدرك اعلا

سن ماده جان وانس وجانسن

سرمایه سزکن فکانسین

ای رحمت حق رسول امجد

سر نامه انبیا محمد

عبدالمطلب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك دنیا به

تشریف لر بنی خیر آلوب حضرت امینه خاتون رضی الله

تعالی عنهانك سعادت خانه لرینه کلوب حضرت امینه به

بو مخدوم ذیشانك جناب حق دنیا بی خلق ایتزدن اول

اسمی شریفنی (محمد) قویوب صلی الله تعالی علیه

وسلمی شمیدی کوندردی هر نقدر والدۀ مکر مدزی

بر قاج کون ارضا پور مشاعر ایسه ده دایه به ویرمک

مراد ایتد کلرندن حضرت حلیمه خاتوندن بشقه

کسه نك همه سنی قبول پور مدق لرندن حضرت حلیمه

خاتون فخرت الم صلی الله عایه وسلمی آلوب قبیلۀ سینه

کتوردی وحیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم لم

بر کونده بر آیلق قدر بیورل ایدی حضرت فخر کائنات
صلی الله تعالی علیه وسلم ائندمن ایکی بچق یاشنده
ایکن بر کون حضرت حلیمه نکه دیگر اولادزبله برابر
قویونه کیتد کلرنده شق صدر واقع اولدیغندن حضرت
حلیمه خاتون فخر عالمی مکمه مکرمه یه کتوروب والده
مختومه لرینه تسلیم بیوردیلر .

﴿ علیه الصلوة والسلام ائندمن ک دعوت ﴾
﴿ بیوردقلری ﴾

حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ائندمن
حضرت تلری آتی یاشنه کیرتجه والده مکرمه لری امینه
خاتون رضی الله تعالی عنها رحمت حقه واصل اولوب
سکر یاشند، جدره عبدالمطلب دخی، فات ایتد کلرندن
ابوطالب قوللق ایتمکه باشلندی و اون ایکی یاشیله
یکرمی یاشنده ایکی دفعه شام شریفه سفر سعادت
وقوع و بولش ایکی سنده دخی بولدن عودت بیوردیلر
و حضرت خدیجه کبرا رضی الله تعالی عنها یی یکرمی
بش یاشنده ایکن تزوج بیوروب حضرت قاسم حضرت
عبدالله حضرت زینب حضرت رقیه حضرت ام کلثون

حضرت فاطمة الزهرا رضی اللہ تعالیٰ عنہا خدیجہ
کبرادن اولدی قرق یاشنده جبرائیل علیہ السلام
قرآن کریمی کتوردیکنندن فخر عالم صلی اللہ علیہ
وسلم افندمن حضرت لری انس وجنہ رسول اولوب
دعوت ایتمکله باشلدیلر ومکمه مکرمه اهل بیتنه اصلا
قلنج ایلہ دعوت ایتیموب معجزات ایلہ دعوت بیوردیلر
واولا اسلامه کلان ابو بکر الصدیق وخدیجہ کبرا
وعلی المرتضیٰ وقرقنجی عمر الفاروق رضی اللہ تعالیٰ عنہما
اولدی وکوندن کونه اصحاب زیاده اولور ایدی .

﴿ علیه الصلوٰۃ والسلام افندمن معراجہ تشریف ﴾

﴿ بیوردقلری ﴾

سلطان سراپردہ لولاک وشهنشاه وما ارسلناک افندمن
اللی ابکی یاشنده کیرنجہ رجب شریفک یکریمی یدنجی
کیجه سی جبرائیل علیہ السلام کلوب افندمن
حضرت لری نیک صدر شریف لری نی ایکنجی دفعه اوله رق
شق ایتدیلر قلب شریف لری نی حکمت صوبی ایلہ
بیقایوب محلته قویدی جتندن براف کتوردیکنندن
حبیب اکرم صلی اللہ علیہ وسلم افندمن براقه بنوب

یا نلرنده جبائیل میکائیل و اسرافیل علیهم السلام رفیق
اولد قلری حالده قدس شریفه کیدوب مسجد اقصاده
جبع پیغمبر کرامه امام اولوب ایکی رکعت نماز قلد قدن
صکره معراج ایله کوکلری و جنت جهنمی و عرش اعلایی
کوروب وقاب قوسینده جناب رب عزت جل شانہ
حضر تیرینی مکاندن منزہ اولد قلری حالده مشاهده
بیوردیلر .

(محمد دن دیگر یوق واصل اولمش قاب قوسینه)

(کورود انبیادن کرماش بر فرد مایننه)

(حرم کا، وصاله اجدی تنها الوب مولا)

(او خلوت اولدی مخصوص حضرت سلطان کوبینه)

جناب حق حبینه الی وقت نماز فرض ایدوب نهایت
موسی علیه السلام اک خطاری اوزرینه بش دفعه
حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم رب عزتدن رجا
ایدوب بش وقت نماز قالدی ایکی ساعتده معراج
شریفی تکمیل ایدوب قوم قریشه خبر ویردیلر ایسه ده
هیچ بریسی قبول ایتوب حضرت ابو بکر الصدیق
رضی الله تعالی عنه جله اصحاب رسول الله صلی الله

تعالیٰ علیہ وسلم دن اول تصدیق بیوردقلری ایچون اسم
شریفقری صدیق اولدی صکره جله اصحاب رضی الله
تعالیٰ عنهم دخی تصدیق بیوردیلر .

واوسنه ابوطالب وفات ایدوب اراسندن چوق
زمان کچمدن حضرت خدیجه کبرا رضی الله تعالیٰ
عنہا دخی آخرته تشریف بیوردقلرندن حضرت
حبیب اکرم صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم افندمز بالکرز
قالدقلری ایچون حضرت عایشه صدیقه و حضرت
سوده رضی الله تعالیٰ عنہما بی تزویج بیوروب صکره
دیگرلرینی دخی الدیلر ابوطالب وفاتندنطولابی قوم
قریش اصحاب رسول اللهی ازا وجفا ایتد کلرندن
بعض اصحاب رضی الله تعالیٰ عنهم حضرت فخر عالم
صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم رخصت سانیه لری اوزرینه
یمن ایله مدینه منوره به هجرت بیوردیلر .

﴿ علیه الصلوٰة والسلام افندمزك مدینه منوره به ﴾

﴿ هجرت بیوردقلری ﴾

قوم قریش جناب حق نورینی سوندرمک مراد
ایتد کلرندن حضرت رسول اکرمه جنبا ئیل علیہ السلام

جناب رب عزتدن امر کتوروب بویکجه مدینه منوره به
 هجرت ایتکه مأمور اولدک دیدی حضرت حبیب
 اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم مکّه مکرمه ده قلان
 اصحابیله بعد المشاوره فراش سعادتلرنده حضرت علی
 رضی الله تعالی عنه یاطوب وعند رسول الله صلی الله
 تعالی علیه وسلمده بولسان امانتری محاررینه تسلیم
 ایلسنی حضرت علی رضی الله تعالی عن افندمره امر
 ایدوب حضرت ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنهی
 برابر الدقن صکره سوره یسن شریفی قرائت بیوروب
 یردن برآووج طپراق آلوب قوم قریشک اوزرلرینه
 آتدی وخانه سعادتلرندن جبل ثورده اولان مغاره یه
 تشریف بیوردیلر قوم قریش هر نقدر ارامش لرایسه ده
 جناب حق حبیبی حفظ بیوردیغندن بوله میوب ساکن
 اولدقلریک خبری کلدکلده حضرت حبیب اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم افندمرن اوچکوندن صکره مغاره دن
 حضرت ابو بکر الصدیق ایله برابر مدینه منوره به
 تشریف بیوروب حضرت خالد رضی الله تعالی عنک خانه
 عالی مقاملرنده اوچ بش ماء اقامت بیوروب مسجد